

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 14. Superior sit suis pater, & mater. Ex Veteri, & Novo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Cumque compleisset forte dividere terram. &c. Ios. 19. 49. Quare Josue, cum aliis terram dispartiret, sibi non tribuit aliquam portionem; sed urbem accepit à populo? Imitatus est in eo modeliam Domini: *discite enim* ait, à me &c. Matth. 11. Extremam itaque expertus est inopiam, ita ut nè domum quidem haberet: *Filius*, inquit, *hominis non habet, ubi caput reclinet.* Matth. 8. 20. Cum autem ejusdem nominis Josue typus esset ipse, partem sibi non impertivit; sed eam, quæ oblata est, accepit: docens eos, qui in aliquo Magistratu sunt constituti, non suis commodis, sed utilitati subditorum, inservire debere. B. Theodoretus in Deuter. q. 17. c. 19.

Posuerunt me custodem in vineis; vineam meam non custodivi. Cant. 1. 5. Exponitur hoc in bono, in persona boni Prælati: qui non querit, quæ sua sunt; neque quod sibi utile; sed quod multis. Hugo Card. hic.

Ex Novo.

Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Matth. 6. 22. S. Gregor. Naz. ait: Prælatos esse oculos, quibus corpus politicum regitur. Sed cur oculis conferuntur? S. Basilius in hexam. quia oculi, cum cætera videant, se non vident. Sic Prælati sui nè memoriam quidem habeant; subditorum curam magnam. Did. Nis. D. 4. Quadr. § 4.

Mittens duos de discipulis suis. Matth. 11. 2. Missus in carcerem, non de suo periculo sollicitus erat; sed de aliorum salute cogitabat, id est discipulorum suorum. S. Chrysost. apud Did. Nis. D. 2. Adv. § 4.

Et rogaverunt illum pro ea. Luc. 4. 38. Expectavit Petrus, quousque Dominus prædicationem absolveret; cæterosque omnes, qui tunc ad eum confugerant, curasset. Et tunc demum, cum intrasset, pro ipsa jacenter rogavit. Si enim ab ipsis statim initiis, aliorum commoda suis ut postponeret, institutus erat. S. Chrysost. hom. 28. in Matth.

Simon Joannis, diligis me plus his? dicit ei; pasce agnos meos. Joan. 21. 15. Quid est aliud, si diligis me, pasce oves meas; quam si diceretur: si me diligis, non te pascere cogita, sed oves meas: sicut meas pasce, non sicut tuas: gloriam meam in eis quære, non tuam; dominium meum, non tuum; lucra mea, non tua. S. August. tr. 123. hic. Tertio dictum *pasce*; nec mulge, seu tonde, vel semel additum est. S. Bernardus f. de verb. Petri: ecce nos reliquimus omnia,

Tremefactus prociidit Paulo, & Sila, ad pedes. Act. 16. 29. Quarit S. Chrysost. hom. 8. in c. 4. Ephes. quid moverit custodem carceris, ut se tam subito ad pedes Pauli, & Silæ, deiecerit, & Dei servos illos arbitratus fuerit? & respondet: vidit, quod non solum non effugerant, sed & prohibebant eum, nè seipsum occideret: nam si hoc proprii commodi gratiâ fecissent, intus certe non mansissent; sed primum seipso exemissent.

Ex Patribus, & aliis.

Hic spiritualis omnis præfecturæ finis est, nisi *Polyanth. Sacra. Tom. II.*

mirum, privatâ utilitate neglectâ, commodis aliorum inservire. S. Gregor. Naz. Orat. 21.

Præes, & singulariter, ad quid? nunquid ut de subditis crescas? nequaquam; sed ut ipsi de te. Principem te constituerunt; sed sibi, S. Bernardus l. 4. de confid. ad Eugen.

Hi solum debent in Ecclesia tenere principatum, qui renuunt habere primatum: & hi sunt ab ejus regimine repellendi, potius verò non assumendi; qui propria emolumenta requirunt. Sim. Cass. l. 10. c. 4.

Nec enim, tanquam ad nundinas, & lucella, eundem est iis, qui sibi gubernacula committi volunt. Plutarchus in Politicis.

§. XIII.

Superior non-velit sibi bene, dum suis male.

Posuit velamen super faciem suam. Ex. 34. 33. Cur Moyses, locuturus ad populum, faciem radiantem tegit? Quia cum esset princeps populo, dedecori sibi vertendum putavit, lumine illò frui, quò subditi carebant. Castillo Illat. 1. 1.

Melius mihi est, ut incidam in manus Domini &c. 1. Paral. 21. 13. Ex tribus propositis pœnis pestem elegit David. Commune sibi cum populo voluit esse periculum: quia, si populus fame premeretur, regi non deesset alimonia: in bello facilis foret fuga. Sed à peste, nec purpura, nec diadema, defendit. Elegit ergo pestem; nè in tali periculo populum derelinquere videretur: imò pro ipso vitam obtulit. ib. v. 17. *ego peccavi &c.* Castillo Illat. 11.

Accipe puerum, & Matrem ejus, & fuge in Egyptum. Matth. 2. 13. Cur non potius in Persidem, ubi sunt Magi; qui eum reverenter adorabunt, & suscipient? Relinquebat Dominus pueros suos in Bethlehem à nefario tyranno trucidandos. Alienum ergo ab illo erat inter regales delicias vivere, dum sui in ultimo discrimine erant. Sylveira in Luc. 1. q. 16.

§. XIV.

Superior sit suis pater, & mater.

Ex Veteri, & Novo.

A Filiis Hemor. &c. Gen. 33. 19. Hemor erat Princeps Sichimorum: unde Sichimitæ vocantur ejus filii, id est, subditi: veri enim principes, suorum sunt patres. Sic servi Naaman, Dominum suum vocant Patrem, 4 Reg. 5. 13.

Pater mi! pater mi! currus Israel, & auriga ejus. 4. Reg. 2. 12. Bis eum vocat Patrem, dein currum. Prælati sit pietate pater, auriga gubernatione, currus ad vehenda onera subditorum. Diez. conc. 3. D. 2. Pasch.

Introduxit me Rex in cellaria sua: exultabimus, & letabimur in te, memores uberum tuorum. Cant. 1. 3. Quid Regi cum uberibus? si regem verum ostendere curat; quomodo possit ab uberum memoria abstinere? Verus rex est? ergo mater subditorum. Escobar t. 6. Parab. Chr. 19. Sect. 1. Obl. 1.

Omnes gemellis factibus. Cant. 4. 2. Ob fecunditatem. Et confultò non comparantur gregibus arietum, sed ovium: ut intelligant, non tam debere se esse Patres, quam Matres subditorum. de Ponte hic Exh. 4. §. 3.

Pater noster, qui es in caelis adveniat regnum tuum. Matth. 6. 9. 10. Si Rex est, cujus regnum ad nos advenire postulas; cur non potius Regem, quam Patrem, vocas? Quia, si Rex verus; debet se Patrem hominum exhibere. Escobar t. 6. Parab. Chr. l. 9. Sect. 1. Obs. 1.

Confiteor tibi Pater, Domine caeli. Matth. 11. 25. Prius Patrem, quam Dominum, vocat. Sic prius Pater, qui Dominus esse desiderat. Castillo Illat. 16. Idem habet Sylveira in Matth. 11.

Homo erat Paterfamilias, qui plantavit vineam. Matth. 21. 33. Si vinea Domini regnum est, juxta illud v. 43. *auferetur à vobis regnum Dei;* aptius dixisset: erat rex, qui plantavit vineam. Sed ò quàm aptè! homo erat Pater. Quia, si Rex est, nihil sic Regis optimi explicat proprietates; quàm se Patrem gerere subditorum, Escobar antè citatus.

De Pauli cervice cum eam persecutor gladiò percussisset, dicitur fluxisse lactis magis unda, quàm sanguinis. Quæ quidem res in S. Paulo stupenda non est. Quid enim mirum, si abundat lacte nutritor Ecclesiae? sicut ipse ait ad Corinthios: *lact vobis dedi potum, non escam.* S. Ambrosius serm. 68.

§. XV.

Superiores sunt ministri suorum.

At custos carceris tradidit eos Joseph, qui ministrabat eis. Gen. 40. 4. Pagninus legit: *præposuit princeps lanionum Joseph illis.* Quæ versio Oleastro non placet, dum ait: non enim bene coherent, ut præposuerit eum illis; & quòd ministraret eis; ut scilicet esset præpositus, & minister. Sed, bona cum venia mei Lusitani Oleastro, dico: optimè convenire, & præpositum simul esse, & ministrum; imò idem pene esse; constitui in præpositum, & in ministrum, servumque addici. A Spiritu S. vocatur Paulus, & eligitur, ut gentium omnium Doctor sit, & Pastor; & tamen sic ait 1. Cor. 9. 19. *cum liber essem ex omnibus, omnium servum me feci.* Idem de Episcopatu scribit Timotheo 2. 4. 5. *ministerium tuum imple.* Jure Summus Pontifex in diplomatibus subscribit: *servus servorum Dei.* Alvarez Ill. 128.

Sciens Jesus, quia omnia cepit lavare pedes. Joan. 13. 3. 5. Sciens, se omnibus hominibus esse præpositum, cepit subditis ministrare. Præfulum enim proprium est, servire subditis. Munus ergo Præfulatus servile est: qui non servit subditis, haud scit se Præpositum esse. Escobar t. 3. Colloq. Chr. Sect. 2. Obs. 2.

Si ego Dominus, ac Magister vester &c. Joan. 13. 14. Nullibi hæc nomina Christus assumpsit, quam dum servimunus obivit; dum Discipulorum pedes lavit: quò ostendit; Prælati nomen non mereri, qui subditis non inservit. Pinna Ethol. 94.

Si Christus te misit, æstimabis, te non ministrari, sed ministrare, venisse: & ministrare,

non solum substantiam, sed ipsam quoque animam. S. Bernardus ep. 237. ad Eugen.

Illi, qui sunt super alios constituti, tantum de illa prælatione gloriantur, quantum si essent in abluendis pedibus fratrum deputati. S. Franciscus Seraph, Exhort. ad omnes fratres.

§. XVI.

Superior sit tanquam unus ex subditis.

V Adam, & revertar ad fratres meos. Ex. 4. 18. Mira Moyfi moderatio: qui cum Deo egerat, *portans virgam Dei in manu sua,* v. 20 adhuc fratres vocat. Velloso in Judith 7. Paran. 39.

Aquo animò estote fratres. Judith. 7. 23. *Simile factum est regnum caelorum homini regi.* Matth. 22. 1. Regnum caelorum, seu S. Ecclesiae communitas, reges homines, seu Præfulos requirit humanos. *Homini regi:* qui se hominem, in cunctis subditorum fratrem, agnoscit. Escobar t. 6. Parab. Chr. l. 1. Obs. 2.

Ite, unitate fratris meis. Matth. 28. 10. O confusionem humanæ superbiæ! Jesus effectus immortalis; accepta omni potestate in caelo, & in terra; servos suos (eosque piscatores) quos olim humilis vocarat amicos, modò appellat fratres. Et nos elevati ad superiorem gradum; quos prius habebamus fratres, dedignamur habere amicos. Cajetanus hic.

Et tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Luc. 22. 32. Vide, quòd non subditos, sed fratres, vult haberi reliquos à Petro. Cajetanus hic.

Ecce Agnus. Joan. 1. 29. Cur hic Agnus & Il. 40. 11. Pastor? Christus D. ita est Dux, ac princeps noster; ut ipsa supremà dignitate non extollatur. Sed ita se gerit, ut Agnus, ac ut quivis ex minimis subditis suis. Sylveira hic. q. 4.

§. XVII.

*Superior non sit imperiosus, roget, suadeat.**Ex Veteri.*

F Aciamus hominem. Gen. 1. 26. Deus in creatione hominis non usus est imperandi verbò fiat, quò ad alia creanda usus; sed verbò suavi *faciamus:* quia in rationali propria, & rigorosa invenitur obedientia. Ut ergò Deus hominem ad suum obsequium liberum alliceret, non imperiali verbò fiat, sed suavi *faciamus,* produxit. Docens, cum ingenuis, & ratione præditis, non vi, aut imperiali voce, agendum, sed blandò, & suavi, alloquió. Castillo hic Illat. 16.

Ingredere tu te enim vidi justum coram me. Gen. 7. 1. Noe libenter se in Arca includi passus est, quasi in angusto carcere, inter bestias, & pecudes: quia Deus eum leniter, & honorificè, allocutus est. Castillo Illat. 16.

Si inveni gratiam in conspectu tuo &c. Gen. 47. 29. Jacob obedientem Joseph rogat, ut se in terra promissa sepeliat. Prælatus prudens, eum subditos obedientes reperit, ab imperiis abstinet; solis precibus impellit. Mendoza in 1. Reg. 3. 15.